

קופנהגן לאן?

מטרת ועידת קופנהגן

- בתאריכים 7-18 בדצמבר 2009 התקיימה בקופנהגן בירת דנמרק ועידת האקלים של העולמי סביב נושא שינויי האקלים ומסגרת ההבנות בין המדינות שנוצר בוועידת באלי לפני שנתיים, הובילו לציפיות גבוהות במיוחד מועידת קופנהגן, שהתכנסה בקופנהגן, במטרה להביא להסכם גלובאלי חדש, שיתייחס לתקופת המחויבות השנייה (החל מסוף 2012, עם סיום תוקפו של פרוטוקול קיוטו).

- המטרה הייתה להגיע להסכם מחייב מבחינה משפטית (legally binding agreement), והמאמץ הושקע בגיבוש הסכם פוליטי (politically binding agreement), אשר יהפוך לאחר מכן גם להסכם מחייב משפטית.

- גם יעד "צנוע" זה נתקל בקשיים רבים, עקב הפערים הגדולים שנתגלעו בין הצדדים.

Ei
METSÄ
HUISAUSTA
AVAAZ.ORG

NO
FOREST
FRAUD
AVAAZ.ORG

AVAAZ.ORG
WORLD IN ACTION

COPENHAGEN

Polar Bears
need us to get to
350

HOW OLD
WILL YOU BE
IN 2050

C6 & C7

צעדי הפחתה

- ה-מדינות המפותחות וארה"ב בראשן, דרשו מהמדינות המתפתחות, ובעיקר מהכלכלות המתפרצות (סין, הודו, ברזיל ועוד) לצמצם את הגידול בפליטות. חיזוקים לדרישה זו מצאו המדינות המפותחות בעובדה כי בתוך שנים ספורות המדינות המתפתחות יהפכו להיות עיקריות בהיקף פליטות גזי החממה שלהם (ב-2009 סין עקפה את ארה"ב בהיקף הפליטות), וכי בלימת ההתחממות הגלובלית לא תתאפשר ללא הפחתת הפליטות במדינות אלה.

- המדינות המתפתחות טענו להגנתן שאין בכוונתן להציג עמדה נחושה יותר, עד שהמדינות המפותחות עצמן יגלו עמדה שאפתנית וברורה בנוגע לצעדי הפחתה שלהן, ובאיזו מידה בכוונתן לממן צעדי הפחתה במדינות המתפתחות .

מימון

- סוגיה מרכזית נתונה במחלוקת היא לעניין היקף המימון והתמיכה של המדינות המפותחות במדינות המתפתחות וכנגזרת לכך - מי שולט בכסף המועבר ותחת איזה מנגנון פיקוח?
- המדינות המפותחות וארה"ב בראשן הציגו קו בלתי מתפשר של התניית המימון ביצירת מנגנון פיקוח ושקיפות כדי לוודא שהמימון אכן נועד לשם הפחתת פליטות ולא לצרכים אחרים וכן כי מדינות אכן מבצעות את אשר התחייבו לבצע.
- המדינות המתפתחות הגיבו כי דרישה זו בלתי סבירה משום שהיא תוביל לפגיעה בריבונותן, לנוכח חובת דיווח זו. ביקורת נוספת הושמעה לגבי גובה המימון והיו שטענו שהוא דל ומצומצם ביחס למה שהמדינות המפותחות צריכות ויכולות לתת.

הסתגלות

- מדינות המפותחות כיוונו ליעד של עד ל-2 מעלות צלסיוס תוספת לטמפרטורה העולמית הממוצעת (מעל לרמה הקדם תעשייתית).
- מדינות רבות ובראשן מדינות האיים ומדינות אפריקה רואות ביעד זה איום קיומי, ותבעו משאר מדינות העולם להציב מחויבויות מרחיקות לכת יותר בכדי שהטמפרטורות לא תעלנה על 1.5 מעלות צלסיוס בעשורים הקרובים .

Copenhagen Accord .

- ה- COP אימץ את ההסכם שגובש בין ארה"ב, סין, הודו, ברזיל ודרא"פ המכונה "הסכם קופנהגן" Copenhagen Accord.
- קביעת גובה המימון שינתן ע"י המדינות המפותחות;
- חובת הדיווח על צעדי ההפחתה הנעשים במדינות מתפתחות, הן מיידית והן דיווח שוטף דו-שנתי;
- התניית המימון בשקיפות ובדיווח שיבטיחו שהכספים לא ישמשו למטרות אחרות.

הצהרות חשובות בקופנהגן

- ראשי המדינות שאינן כלולות ב-annex (המדינות המתפתחות לפי הסכם קיוטו) וביניהן מרבית ה"כללות המתפרצות", לקחו על עצמן ביצוע פעולות להפחתת פליטות (גם אם הם נמוכים יחסית להשקפת ארגוני סביבה ומדענים).
- מדינות דומות לישראל, כמו קוראה ומקסיקו (מפותחות אך אינן ב-annex) לקחו על עצמן מחויבויות ביחס לתסריט 'עסקים כרגיל' (BAU). המשמעות היא כי מדינות שאינן כלולות ב-annex, אך כללתן מפותחת, לא יקבלו מימון, יצטרכו להירתם למאמץ העולמי ויקצו כספים לצורך הפחתת פליטות והסתגלות בעולם המתפתח,

התחיבות ישראל לאחר ועידת קופנהגן

- השר להגנת הסביבה, גלעד ארדן, העביר לאו"ם מכתב התחייבות לצמצום פליטת גזי החממה, במסגרת המלצת האו"ם לקבל מהמדינות הצהרות על יעדי הפחתת הפליטות שלהם.
- ממכתבו של השר ארדן עולה, כי ישראל עומדת בהצהרה שנמסרה בקופנהגן, על 20% הפחתה מהגידול הצפוי בפליטות גזי חממה עד שנת 2020, בהשוואה לתרחיש של עסקים כרגיל.
- התחייבותה של מדינת ישראל להפחתת גזי חממה מבוססת על שתי החלטות ממשלה בנושא: אחת בדבר גידול של 10% בהפקת חשמל מאנרגיה מתחדשת עד שנת 2020 והשנייה - בדבר קיצוץ משמעותי בצריכת החשמל.

"הסכם קופנהגן"

"הסכם קופנהגן" מאמץ הסכמה שהושגה בין ארה"ב, סין, הודו, ברזיל ודרא"פ, הכוללת:

- יעד מוסכם של C2.0 (ולא C1.50) - עליית טמפרטורה מרבית מעל הרמה הקדם תעשייתית.
- יעדי ההפחתה למדינות מפותחות (מדינות נספח 1 לאמנה) ל-2020, שיוגשו למזכירות האמנה עד 31/1/2010
- חיוב בפעולות הפחתה למדינות המתפתחות (שאינן נספח 1) ל-2020.

הישגי ועידת קופנהגן

- מימון מיידני לשנים 2010-2012 של 30 מיליארד דולר (מהמדינות המפותחות למתפתחות שיחולקו בצורה מאוזנת בין mitigation ו-adaptation)
- מימון ארוך טווח של 100 מיליארד דולר לשנה עד 2020 (שמיועד ל-mitigation) ממקורות מימון פרטיים, ציבוריים, בי-לטרלים ומולטי-לטרלים.
- הקמת קרן Copenhagen Green Climate Fund למימון פעולות mitigation ו-adaptation, העברת ופיתוח טכנולוגיות ובניית יכולת במדינות המתפתחות.
- מנגנונים לתמיכה ב- העברת טכנולוגיות ויעור (מניעת ביעור יערות)

צעדי ממשלת ישראל

- בתחום יצור החשמל - שימוש רחב היקף באנרגיות מתחדשות ובעיקר אנרגיה סולרית ורוח
- בחינה מחודשת של ההחלטה על הקמת תחנת הכוח הפחמית באשקלון.
- התייעלות וחסכון בחשמל הכוללים התייעלות אנרגטית במבנים חדשים וקיימים, שימוש בתאורה חסכנית, עידוד השימוש במכשירי חשמל בעלי יעילות אנרגטית גבוהה ושיפור מערכות המיזוג.
- בתחום התחבורה - עידוד השימוש בתחבורה יעילה ו"נקיה", רכבים היברידיים ורכבים חשמליים וכן עידוד הציבור לשינוי התנהגות-העדפת תחבורה ציבורית או אופניים על פני רכב פרטי.
- התייעלות בתעשייה הכוללת שינוי ושיפור תהליכי היצור והבקרה, קוגנרציה ומעבר לדלקים נקיים (ממזוט לגז).

לסיכום

- כוח הארגונים הסביבתיים בקידום עקרונות ועידת קופנהגן.
- המאבק העולמי על שליטת מקורות האנרגיה כבסיס לדיונים בין המעצמות סין וארצות הברית.
- צורך ממשלת ישראל בהכרה בקשר בין התחממות כדור הארץ ומרכיב הביטחון הלאומי של ישראל. (הקשר בין אנרגיה ובטחון).

